

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobkyně: **XSOLAR REUSE SYSTÉM a.s.**, se sídlem Antala Staška 510/38, Praha 4, zast. Mgr. Kristianou Urbánkovou, advokátkou se sídlem Václavské náměstí 846/1, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **WIS Energo Ledce Sever s.r.o.**, se sídlem Muchova 242/2, Praha 6, zast. Mgr. Pavlem Černým, advokátem se sídlem Obecní dvůr 433, Kolín, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 6. 2023, č. j. 14 A 28/2023-122,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Předmětem projednávané věci je výklad přechodného ustanovení § 142 odst. 1 zákona č. 542/2020 Sb., o výrobcích s ukončenou životností, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o výrobcích“), které upravuje provozování tzv. kolektivních systémů zajišťujících povinnosti ve vztahu k nakládání s elektroodpadem ze solárních panelů po zrušení zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „starý ZOdp“).

[2] Žalobkyně, pod původní firmou REMA PV Systém, a.s., provozovala kolektivní systém podle starého ZOdp a zajišťovala pro výrobce elektrozařízení a provozovatele solárních elektráren (dále též „provozovatelé FVE“) plnění jejich povinností ohledně

odděleného sběru, zpětného odběru, zpracování, využití a odstranění elektroodpadu ze solárních panelů.

[3] Přípisem ze dne 11. 1. 2023, č. j. MŽP/2023/720/180, žalovaný žalobkyni sdělil, že ke dni 31. 12. 2022 zaniklo *ex lege* její oprávnění k provozování kolektivního systému podle starého ZOdp, jelikož včas nezaslala žádost o vydání oprávnění k provozování kolektivního systému podle zákona o výrobcích. Současně žalovaný žalobkyni vyzval, aby neprodleně prokázala, že o zamýšleném ukončení své činnosti předem informovala mj. výrobce, s nimiž má uzavřenu smlouvu o kolektivním plnění, a aby neprodleně předložila způsob „převodu všech dosud nevyužitých peněžitých prostředků získaných z příspěvků výrobců včetně výnosů z nich a prostředků tvořících rezervu provozovateli či provozovatelům kolektivních, který/kterí plnění těchto povinností výrobců převzal/převzali.“

[4] Žalobkyně se před městským soudem domáhala ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, který spatřovala v neuvedení v seznamu vydaných oprávnění k provozování kolektivního systému elektrozařízení a ve výzvách obsažených v přípisu ze dne 11. 1. 2023. Domáhala se vyslovení nezákonnosti zásahu, jakož i uložení žalovanému obnovit zápis žalobkyně v seznamu vydaných oprávnění jako provozovatelky kolektivního systému pouze pro solární panely uvedené na trh do dne 1. 1. 2013 (dále jen „historické solární panely“) a zveřejnění takto doplněného seznamu.

[5] Městský soud výše nadepsaným rozsudkem žalobu zamítl, jelikož neshledal nezákonnost zásahu. Vysvětlil, že po zrušení starého ZOdp reguluje kolektivní systém zákon o výrobcích, který dle přechodného ustanovení v § 142 odst. 1 umožnil provozování kolektivního systému podle starého ZOdp toliko do 31. 12. 2022 nebo do nabytí právní moci rozhodnutí o žádosti o vydání oprávnění podle zákona o výrobcích, s výjimkou provozovatelů kolektivních systémů zajišťujících výhradně plnění povinností ve vztahu k historickým solárním panelům. Již starý ZOdp rozlišoval plnění povinností při nakládání s elektroodpadem ze solárních panelů podle toho, zda byly na trh uvedeny do dne 1. 1. 2013 (historické solární panely), nebo po tomto datu (dále též „nové solární panely“). Městský soud nepřisvědčil žalobkyni, že stačilo, pokud sama rozsah jí provozovaného kolektivního systému fakticky zúžila, aniž to oznámila žalovanému a požádala o změnu oprávnění. Jelikož žalobkyně byla zapsána pro všechny druhy solárních panelů, nebyla provozovatelkou kolektivního systému s časově neomezeným oprávněním ve smyslu § 142 odst. 1 *in fine* zákona o výrobcích. A jelikož nepodala žádost o vydání nového oprávnění, od 1. 1. 2023 nemohla kolektivní systém provozovat, a nemohla tak být evidována jako provozovatelka. Okolnosti, k jejichž prokázání a předložení žalovaný vyzval, pak odpovídají postupu podle § 55 a § 56 zákona o výrobcích.

II. Obsah kasační stížnosti a dalších podání

[6] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) napadla výše označený rozsudek městského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Navrhla napadený rozsudek zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení.

pokračování

[7] Stěžovatelka jednak obsáhle brojí proti výkladu § 142 odst. 1 zákona o výrobcích provedenému městským soudem, neb má za to, že její oprávnění v rozsahu zajištění povinností ve vztahu k historickým solárním panelům nezaniklo a je nadále oprávněna zajišťovat plnění povinností provozovatelů FVE výhradně ve vztahu k historickým solárním panelům; jednak zpochybňuje postavení osoby zúčastněné na řízení (dále též „OZNŘ“).

[8] V rámci prvního okruhu kasačních námitek stěžovatelka nesouhlasí se závěrem městského soudu v bodě 29. napadeného rozsudku, že kolektivní systém mohou nadále provozovat jen osoby, které zajišťovaly toliko povinnosti provozovatelů FVE s historickými solárními panely, nikoliv stran zajišťování povinností provozovatelů FVE s novými solárními panely. Stěžovatelka připomněla zákonnou úpravu starého ZOdp, dle které povinnosti ohledně financování nakládání s elektroodpadem ve vztahu k novým solárním panelům tížily výrobce a ve vztahu k historickým solárním panelům provozovatele FVE. Dále uvedla, že závěr městského soudu není v rozporu s postupem stěžovatelky, která minimálně od 1. 1. 2023 nezajišťuje zpracování jiných odpadů než z historických solárních panelů.

[9] Stěžovatelka se ohradila proti tvrzení městského soudu, dle kterého sama dovozuje, že rozsah jí provozovaného kolektivního systému mohla kdykoliv sama změnit. Takový názor stěžovatelka nezastává a nikdy jej neprezentovala. Tvrdila, že formulace oprávnění pro historické i nové solární panely nemůže bránit v pokračování činnosti provozovatele kolektivního systému výhradně pro historické solární panely.

[10] Městský soud dle stěžovatelky neodůvodnil, proč nelze přihlížet k legitimnímu očekávání, že přijetím nové právní úpravy se ničeho nemění pro provozovatele FVE s historickými solárními panely a provozovatele kolektivního systému pro historické solární panely. Stěžovatelka v této souvislosti nesouhlasí s městským soudem, že tato její argumentace je v rozporu s jejím tvrzením, že nejprve usilovala o naplnění podmínek pro získání nového oprávnění, nicméně nakonec žádost nepodala, neboť by nesplnila podmínky (zejména by nedosáhla změny ve své akcionářské struktuře).

[11] Stěžovatelka namítá vnitřní rozpornost, tudíž nesrozumitelnost, závěru městského soudu ohledně okamžiku, ke kterému měla požádat o zúžení oprávnění. Pokud by podala žádost o zúžení nejpozději dne 31. 12. 2022, nemohl by žalovaný o takové žádosti rozhodnout před uplynutím rozhodného období tak, aby ke dni 31. 12. 2022 bylo oprávnění stěžovatelky formulováno výlučně pro historické solární panely.

[12] Městský soud nesprávně považuje za rozhodnou formulaci oprávnění stěžovatelky, ačkoliv dle stěžovatelky je rozhodný faktický stav. Od 1. 1. 2023 zajišťovala povinnosti ve vztahu k elektroodpadu pouze pro provozovatele FVE s historickými solárními panely. Žádost o zúžení oprávnění se pro stěžovatelku jevila jako nadbytečný krok, když dne 31. 12. 2022 *ex lege* zaniklo její oprávnění v rozsahu přesahujícím historické solární panely.

[13] Městský soud zároveň nijak nehodnotil obsah informačních sdělení žalovaného adresovaných stěžovatelce v souvislosti se změnou právní úpravy. Žalovaný nikdy nesdělil, že pro aplikaci výjimky v § 142 odst. 1 zákona o výrobcích není rozhodná fakticita, nýbrž

formulace rozsahu oprávnění, ani ke kterému dni je ten či onen stav rozhodný. Pokud by žalovaný sdělil, že je nutné požádat o zúžení oprávnění, stěžovatelka by tak jistě učinila. Žalovaný ale argumentaci, že pro provozování kolektivního systému se zaměřením výhradně na historické solární panely bylo nezbytné, aby oprávnění bylo formulováno výhradně pro historické solární panely, vznesl až v průběhu soudního řízení, což stěžovatelka považuje za účelové.

[14] Stěžovatelka se na konci této části kasační stížnosti vyjádřila k důkaznímu návrhu žalovaného – seznamu výrobců solárních panelů pořízeného ke dni 20. 6. 2023 – s tím, že stěžovatelce bylo žalovaným znemožněno tento seznam aktualizovat. Seznam by tedy nemohl podat aktuální obraz o tom, které subjekty byly účastníky kolektivního systému stěžovatelky ke dni 1. 1. 2023.

[15] Ve vztahu k postavení OZNŘ stěžovatelka namítla, že městský soud pochybil, pokud vyhodnotil, že má zájem na výsledku řízení. Městský soud nesprávně vyšel toliko z tvrzení OZNŘ, že nemá uzavřenou smlouvu s jiným provozovatelem kolektivního systému. Toto tvrzení je však v rozporu se skutečnostmi uváděnými OZNŘ v jejím insolvenčním návrhu v insolvenčním řízení vedeném tímž soudem, dle kterého OZNŘ dne 12. 2. 2021 uzavřela smlouvu se společností REsolar s.r.o. Městský soud toto zcela ignoroval a zamítl provedení důkazu insolvenčním návrhem OZNŘ. Je přitom zjevné, že OZNŘ nehodlala hájit svá práva, nýbrž jen chtěla získat informace a podklady, ke kterým by jinak neměla přístup, a přivodit si pro sebe příznivější výsledek v paralelním insolvenčním řízení. O tom svědčí i skutečnost, že OZNŘ ponechala rozhodnutí městského soudu o žalobě na jeho úvaze, přestože dle svých tvrzení měla mít zájem na úspěchu stěžovatelky.

[16] Žalovaný ve vyjádření uvedl, že souhlasí s vyčerpávajícím výkladem § 142 odst. 1 zákona o výrobcích tak, jak jej predestřel městský soud, a napadený rozsudek není nepřezkoumatelný. Jelikož stěžovatelka z velké části opakuje své žalobní námitky, se kterými se vypořádal městský soud, žalovaný odkázal na svá vyjádření před městským soudem i napadený rozsudek, se kterým se plně ztotožňuje. Odmítl výklad stěžovatelky, že rozhodující byl skutečný rozsah zajišťovaných povinností, jelikož provozování kolektivních systémů je a vždy bylo přísně vázáno na veřejnoprávní autorizaci žalovaným a faktická činnost kolektivních systémů musí v zásadě vždy odpovídat rozsahu jednoznačně vymezenému v povolení. Žalovaný navíc nemá žádné podklady potvrzující tvrzení stěžovatelky, že od 1. 1. 2023 provozuje kolektivní systém jen pro provozovatele FVE s historickými solárními panely. Námitky ohledně žádosti o zúžení oprávnění dle žalovaného rozebírají pouze hypotetické otázky a směřují zcela mimo předmět řízení. Žalovaný však oponuje výtce, že stěžovatelku nedostatečně instruoval k možnosti podat žádost o zúžení, jelikož řízení o povolení k provozování kolektivního systému je ovládáno dispoziční zásadou a žalovaný neobdržel žádné podání, které by byť jen naznačovalo, že stěžovatelka má zájem systém nadále provozovat jen pro historické solární panely. Naopak žalovaný disponoval jednoznačným sdělením stěžovatelky, že podá žádost o provozování podle zákona o výrobcích.

[17] Osoba zúčastněná na řízení ve vyjádření uvedla, že do řízení vstupovala mj. za účelem, aby pro ni bylo zřejmé, jak má postupovat v návaznosti na zákon o výrobcích. Je

pokračování

přesvědčena, že odůvodnění napadeného rozsudku obsahuje logický výklad sporného § 142 odst. 1 zákona o výrobcích. Tvrzení stěžovatelky ve vztahu k OZNŘ jsou vytržena z kontextu, neboť má celou dobu zájem na jednoznačném stanovení, zda je stěžovatelka oprávněna provozovat kolektivní systém nebo ne. Tato skutečnost je pro OZNŘ rozhodná též proto, že se již několik let marně domáhá převedení svých uhrazených finančních prostředků od stěžovatelky do kolektivního systému provozovaného společností RESolar s.r.o., což je stěžovatelce dobře známo, protože jí byly doručeny listiny prokazující změnu kolektivního systému.

[18] Stěžovatelka k vyjádření OZNŘ zaslala repliku s tím, že vyjádření neobsahuje věcnou reakci na argumenty stěžovatelky, nýbrž jen stručně vyjadřuje přesvědčení o správnosti napadeného rozsudku. Současně OZNŘ poprvé připouští, že má uzavřenou smlouvu se společností RESolar s.r.o., což však evidentně zamlčela před městským soudem, kde vytvořila dojem, že je stále součástí kolektivního systému stěžovatelky. Městský soud tedy přiznal OZNŘ její postavení na základě neúplných a zkreslených informací. Stěžovatelka trvá na tom, že OZNŘ nesvědčí zájem na rozhodnutí ve věci a její vystupování je pouze účelové.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[19] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, z důvodů, které zákon připouští, a stěžovatelka je zastoupena advokátkou (§ 102 a násl. s. ř. s.). Poté přistoupil k přezkumu rozsudku městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů. Ověřil také, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[20] Kasační stížnost není důvodná.

[21] Předmětem projednávané věci je otázka, zda stěžovatelce nadále (od 1. 1. 2023) svědčí oprávnění k provozování kolektivního systému zajišťujícího plnění povinností provozovatelů FVE, jejichž součástí jsou pouze historické solární panely, kterým disponovala podle starého ZOdp. Stěžovatelka zároveň rozporuje postavení OZNŘ, která dle ní nemá zájem na výsledku řízení.

III.a K postavení OZNŘ

[22] Podle § 34 odst. 1 s. ř. s. jsou osobami zúčastněnými na řízení osoby, které byly přímo dotčeny ve svých právech a povinnostech vydáním napadeného rozhodnutí nebo tím, že rozhodnutí nebylo vydáno, a ty, které mohou být přímo dotčeny jeho zrušením nebo vydáním podle návrhu výroku rozhodnutí soudu, nejsou-li účastníky a výslovně oznámily, že budou v řízení práva osob zúčastněných na řízení uplatňovat.

[23] V projednávané věci se OZNŘ sama přihlásila do řízení před městským soudem (viz oznámení OZNŘ na č. l. 39 a násl. spisu městského soudu), načež ji městský soud za osobu podle § 34 odst. 1 s. ř. s. považoval pro potencialitu dotčení jejích práv (viz body 12. a 15.

napadeného rozsudku). Stěžovatelka však postavení OZNŘ zpochybňuje a namítá, že městský soud tuto otázku nesprávně posoudil na základě neúplných informací.

[24] Nejvyšší správní soud k tomu pouze stručně uvádí, že podle ustálené judikatury platí, že pokud krajský (městský) soud jednal jako s osobou zúčastněnou na řízení s někým, komu toto postavení nepřísluší, zakládá do důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí, jen pokud taková vada mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí (srov. rozsudky NSS ze dne 17. 12. 2010, č. j. 7 As 70/2009-190, č. 2341/2011 Sb. NSS, ze dne 12. 4. 2017, č. j. 6 As 254/2016-72, odst. [19], nebo ze dne 19. 4. 2018, č. j. 2 As 107/2017-72, odst. [31]).

[25] V projednávané věci však Nejvyšší správní soud neshledal, že by účast OZNŘ v řízení před městským soudem, ať už oprávněná či nikoliv, měla jakýkoliv vliv na výsledek řízení před městským soudem nebo zákonnost napadeného rozsudku. Osoba zúčastněná na řízení nebyla v řízení před městským soudem nijak výrazně aktivní, nevyjadřovala se k věci samé (zda stěžovatelce nadále svědčí oprávnění k provozování kolektivního systému alespoň v rozsahu historických solárních panelů, nebo ne) a nenavrhovala žádné důkazy ve věci samé (pouze ve vztahu k prokázání dotčení na svých právech pro účely přiznání jí postavení podle § 34 odst. 1 s. ř. s., přičemž městský soud provedení těchto důkazů zamítl pro nadbytečnost; viz oznámení OZNŘ o přistoupení do řízení a bod 12. napadeného rozsudku). Její jediná aktivita spočívala v oznámení uplatňování práv jako osoba zúčastněná na řízení, v nahlédnutí do spisu městského soudu dne 23. 6. 2023 (viz záznam na č. l. 93 spisu městského soudu), v účasti na jednáních dne 21. 6. 2023 (na kterém se nijak nevyjadřovala) a dne 28. 6. 2023 (na kterém toliko vyjádřila potřebu vědět, jaký je právní rámec a zda stěžovatelce platí oprávnění provozovat kolektivní systém nebo ne, rozhodnutí ponechala na úvaze soudu; viz záznamy z obou jednání na č. l. 99 a č. l. 119 spisu městského soudu), a v pořízení kopie elektronických dat – záznamu z jednání dne 21. 6. 2023 (viz záznam na č. l. 121 spisu městského soudu).

[26] Skutečnost, že městský soud s OZNŘ jednal jako s osobou zúčastněnou na řízení, tedy nemůže představovat vadu mající vliv na zákonnost napadeného rozsudku, a to bez ohledu na to, zda OZNŘ skutečně svědčí její postavení či nikoliv. Nejvyšší správní soud se proto blíže nezabýval argumenty stěžovatelky shrnutými v odst. [15] tohoto rozsudku a námitku ohledně postavení OZNŘ shledal nedůvodnou.

[27] Nejvyšší správní soud pro úplnost uvádí, že v řízení o kasační stížnosti s OZNŘ jednal, neboť dle ustálené judikatury je v řízení o kasační stížnosti třeba vycházet z toho, s kým jako s osobou zúčastněnou na řízení jednal krajský (městský) soud, a to i v případě, že by jednal se subjektem, kterému toto postavení nepřísluší (srov. rozsudky č. j. 7 As 70/2009-190, č. j. 2 As 107/2017-72, dále např. ze dne 27. 3. 2020, č. j. 9 As 351/2019-142, odst. [18], nebo ze dne 30. 9. 2020, č. j. 9 As 107/2020-85, odst. [20]). Stejně jako v řízení před městským soudem se však OZNŘ nijak zvlášť nevyjadřovala k věci samé, pouze opakovaně vyjádřila zájem na stanovení, zda je stěžovatelka oprávněna provozovat kolektivní systém, nebo ne.

III.b K provozování kolektivního systému

pokračování

[28] S účinností od 1. 1. 2023 je právní úprava kolektivních systémů zajišťujících plnění povinností stanovených pro nakládání s elektroodpadem, včetně solárních panelů, obsažena v zákoně o výrobcích. Ve vztahu ke kolektivním systémům provozovaným na základě starého ZOdp přechodné ustanovení v § 142 odst. 1 tohoto zákona o výrobcích stanoví, že *kolektivní systém může být provozován na základě oprávnění vydaného podle zákona č. 185/2001 Sb. [starý ZOdp, pozn. NSS], ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, nebo na základě zápisu právnické osoby podle § 37h odst. 1 písm. c) zákona č. 185/2001 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, do Seznamu výrobců elektrozařízení podle zákona č. 185/2001 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jestliže toto oprávnění nebo zápis byly platné v den předcházející dni nabytí účinnosti tohoto zákona, a to do dne 31. prosince 2022 nebo do nabytí právní moci rozhodnutí o žádosti o vydání oprávnění k provozování kolektivního systému podle tohoto zákona, jejímž předmětem je provozování téhož kolektivního systému, pokud byla žádost podána do dne 31. prosince 2022. To neplatí v případě právnické osoby podle § 37h odst. 1 písm. c) zákona č. 185/2001 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zajišťující výhradně plnění povinností provozovatelů solárních elektráren, jejichž součástí jsou solární panely uvedené na trh do dne 1. ledna 2013, která může provozovat kolektivní systém bez časového omezení.*

[29] Účastníci řízení se přou o výklad tohoto ustanovení, resp. jeho druhé věty obsahující výjimku z obecného pravidla předpokládajícího podání žádosti o vydání oprávnění k provozování kolektivního systému podle zákona o výrobcích.

[30] Městský soud v napadeném rozsudku dospěl k závěru, že výjimka se vztahuje pouze na provozovatele kolektivního systému, který se specializoval na plnění povinností ve vztahu k historickým solárním panelům. Dle městského soudu je přitom rozhodná formulace oprávnění k provozování kolektivního systému, resp. zápis v seznamu výrobců a provozovatelů kolektivních systémů, nikoliv fakticita. Nejvyšší správní soud se s tímto právním názorem ztotožňuje. Naopak dle Nejvyššího správního soudu není správný právní názor stěžovatelky, že k 31. 12. 2022 zaniklo její oprávnění v rozsahu nových solárních panelů a nadále je oprávněna provozovat kolektivní systém ve vztahu k historickým solárním panelům.

[31] Nejvyšší správní soud souhlasí se žalovaným a doplňuje městský soud, že faktické provozování kolektivního systému musí v zásadě odpovídat zapsanému oprávnění. Žalovaný spravoval tzv. Seznam výrobců elektrozařízení (dále jen „Seznam“) podle § 37i starého ZOdp, do kterého se podle odst. 4 stejného ustanovení na návrh zapisoval též provozovatel kolektivního systému. Podle odst. 3 stejného ustanovení zápis mj. obsahoval skupinu elektrozařízení, způsob plnění povinností a způsob zajištění financování. Podle odst. 5 a 6 stejného ustanovení prováděla zapsaná osoba i žalovaný změny údajů zapsaných v Seznamu, a to zjevně tak, aby byly v souladu se skutečným stavem. Osoba zapsaná byla např. povinna provést změnu údajů o skupině elektrozařízení, a to do 30 dnů od uskutečnění změny. Změnu údajů ohledně skupiny elektrozařízení prováděl též žalovaný na základě oznámení nebo vlastního zjištění. Z toho jednoznačně vyplývá, že zápis v Seznamu měl odpovídat faktickému stavu a provozovatel kolektivního systému zajišťoval to, pro co byl zapsán, resp. pro co mu svědčilo oprávnění. Obdobné platí podle nové právní úpravy, kdy podle § 34 odst. 1 zákona o výrobcích lze kolektivní systém

provozovat výslovně pouze na základě oprávnění vydaného žalovaným a podle § 38 stejného zákona provádí žalovaný změny oprávnění.

[32] Nelze tedy přisvědčit stěžovateli, že rozhodná je toliko fakticita provozování kolektivního systému. Naopak Nejvyšší správní soud souhlasí s městským soudem, že rozhodné je formulované oprávnění (zápis), neboť fakticky provozovatel kolektivního systému zajišťuje ty povinnosti ve vztahu k těm elektrozařízením, pro které je zapsán v Seznamu. Městský soud tedy v projednávané věci správně vyšel ze znění stěžovatelčina oprávnění k provozování kolektivního systému, které bylo formulováno pro všechny druhy solárních panelů (historické i nové; viz body 32. a násl. napadeného rozsudku). Stěžovatelka ostatně ani netvrdí, že by její oprávnění k provozování kolektivního systému bylo ke dni 31. 12. 2022 formulováno jinak. Naopak potvrzuje, že do dne 31. 12. 2022 zajišťovala povinnosti jak ve vztahu k historickým, tak k novým solárním panelům.

[33] Městský soud pak ve znění § 142 odst. 1, věty druhé, zákona o výrobcích správně zdůraznil slovo *výhradně*. Nejvyšší správní soud souhlasí s městským soudem, že tato formulace nedává prostor k odlišnému výkladu a kolektivní systém tedy mohou nadále – bez nutnosti podat žádost o oprávnění podle zákona o výrobcích – provozovat jen ty osoby, které zajišťovaly toliko, výlučně, povinnosti ohledně historických solárních panelů (viz bod 29. napadeného rozsudku).

[34] Přejícné ustanovení § 142 odst. 1, větu druhou, zákona o výrobcích, je tedy nutné vykládat tak, že výjimka z nutnosti podat žádost o provozování kolektivního systému podle zákona o výrobcích se vztahuje pouze na provozovatele kolektivního systému, který na základě oprávnění podle starého ZOdp zajišťuje povinnosti toliko ve vztahu k historickým solárním panelům. Tito provozovatelé mohou kolektivní systém nadále provozovat bez časového omezení.

[35] Vztaženo na projednávanou věc, městský soud správně posoudil, že stěžovatelka byla ke dni 31. 12. 2022 zapsaná jako provozovatelka kolektivního systému pro celou skupinu solárních panelů, což ani nerozporuje. Nebyla tedy provozovatelkou *zajišťující výhradně* plnění povinností ve vztahu k historickým solárním panelům, a proto se na ni nevztahuje výjimka v § 142 odst. 1, věty druhé, zákona o výrobcích. Jestliže nepožádala podle § 142 odst. 1, věty první, zákona o výrobcích o provozování kolektivního systému podle tohoto zákona, nebyla od 1. 1. 2023 oprávněna kolektivní systém nadále provozovat, a tudíž být jako provozovatelka zapsaná v Seznamu.

[36] Kasační námitky stran výkladu § 142 odst. 1 zákona o výrobcích a nutnosti posuzovat fakticitu provozovaného kolektivního systému tedy Nejvyšší správní soud shledal nedůvodnými. K dalším dílčím kasačním námitkám a tvrzením stěžovatelky uvádí Nejvyšší správní soud následující.

[37] Nejvyšší správní soud přisvědčil stěžovateli, že ve své replice k vyjádření žalovaného k její žalobě ani v jiném svém podání před městským soudem skutečně výslovně netvrdila, že „postačilo, pokud rozsah svého oprávnění fakticky zúžila“, avšak pro posouzení dané věci je rozhodující, že provozování kolektivního systému fakticky

pokračování

omezila na historické solární panely, aniž tak učinila bez jakéhokoliv oznámení nebo žádosti o změnu svého oprávnění na toliko historické solární panely.

[38] Se žalobní argumentací legitimním očekáváním se městský soud stručně vypořádal v bodě 31. napadeného rozsudku tak, že nesouhlasí, že by stěžovatelka nebo její klienti měli legitimní očekávání, že s přijetím nové právní úpravy se nic nezmění. Ačkoliv je toto vypořádání strohé, je třeba číst jej v kontextu dalších úvah městského soudu, který dovodil, že stěžovatelka nezajišťovala výhradně plnění povinností ve vztahu k historickým solárním panelům. Tím pádem jí (ani jejím klientům, jednotlivým výrobcům a provozovatelům FVE) logicky nemohlo svědčit legitimní očekávání, kterého se stěžovatelka dovolává. Městský soud se tedy s touto argumentací dostatečně vypořádal.

[39] Naopak stěžovatelce lze přisvědčit, že tato její argumentace legitimním očekáváním není *a priori* v rozporu s tím, že původně chtěla žádat o nové oprávnění podle zákona o výrobcích, ale nakonec tak neučinila. Stěžovatelka zjevně chtěla kolektivní systém nadále provozovat v celém rozsahu, nicméně po zjištění, že nesplní přísné podmínky zákona o výrobcích, se omezila pouze na historické solární panely, pro které se přijetím nové právní úpravy nemělo v zásadě nic změnit. Jak ovšem bylo uvedeno výše, stěžovatelce toto legitimní očekávání nesvědčilo, neboť na základě oprávnění podle starého ZOdp zajišťovala povinnosti ve vztahu k historickým i novým solárním panelům.

[40] Ohledně námitek týkajících se potenciální žádosti o změnu (zúžení oprávnění stěžovatelky) Nejvyšší správní soud souhlasí se žalovaným, že představují toliko hypotetické otázky a míjí se s podstatou projednávané věci, kterou je výklad § 142 odst. 1, věty druhé, zákona o výrobcích. Stěžovatelka žádnou žádost (ani o změnu svého oprávnění) nepodala a ani nijak žalovanému nesdělila, že nadále hodlá kolektivní systém provozovat pouze ve vztahu k historickým solárním panelům. Za takového stavu není podstatné, k jakému okamžiku měla žádost o změnu podat. Zabýval-li se městský soud touto otázkou, jedná se dle Nejvyššího správního soudu toliko o úvahy nad rámec podstaty věci, a proto se jimi Nejvyšší správní soud blíže nezabýval, stejně jako námitkami stěžovatelky shrnutými v odst. [11] a [13] tohoto rozsudku.

[41] Ke stěžovatelčinu zpochybnění důkazu navrženého žalovaným – seznamu výrobců – Nejvyšší správní soud pouze stručně uvádí, že městský soud tento důkaz neprováděl, jelikož jádro sporu shledal v posouzení právní otázky (viz bod 13. napadeného rozsudku). Stěžovatelčina tvrzení ve vztahu k tomuto neprovedenému důkazu tedy nejsou relevantní, a proto se jimi Nejvyšší správní soud též nezabýval.

[42] Nejvyšší správní soud uzavírá, že městský soud ani žalovaný při výkladu § 142 odst. 1 zákona o výrobcích nepochybili a stěžovatelce zaniklo její oprávnění provozovat kolektivní systém podle starého ZOdp, a to v celém rozsahu, tj. ve vztahu k historickým i novým solárním panelům, jelikož výjimka v § 142 odst. 1 zákona o výrobcích se na stěžovatelku nevztahuje a o oprávnění podle zákona o výrobcích stěžovatelka nepožádala.

IV. Závěr a náklady řízení

[43] Nejvyšší správní soud kasačním námitkám nepřisvědčil a neshledal ani vadu, ke které by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Kasační stížnost proto zamítl podle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s.

[44] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka, která neměla ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení, a žalovanému nevznikly náklady nad rámec úřední činnosti.

[45] Osoba zúčastněná na řízení má podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu jen těch nákladů řízení, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. V tomto řízení však osobě zúčastněné na řízení žádné povinnosti uloženy nebyly, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[46] Nejvyšší správní soud pro úplnost uvádí, že stěžovatelka společně s kasační stížností podala návrh na přiznání jí odkladného účinku, který Nejvyšší správní soud odmítl usnesením ze dne 23. 8. 2023, č. j. 9 As 196/2023-57. V průběhu řízení stěžovatelka podala též návrh na vydání předběžného opatření, o kterém však Nejvyšší správní soud již nerozhodoval, neboť bez zbytečného odkladu rozhodl ve věci samé. Proto se nakonec blíže nezabýval ani obsahem návrhu, ani vyjádřeními k němu. Nejvyšší správní soud současně samostatným výrokem stěžovatelce nevrací soudní poplatek za návrh na vydání předběžného opatření (Položka 5 Přílohy k zákonu č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů), jelikož tato jej sama nezaplatila a Nejvyšší správní soud ji s ohledem na nerozhodování o tomto návrhu k zaplacení již nevyzýval.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. října 2023

JUDr. Radan Malík
předseda senátu